

MOBILITET I NORDJYLLAND

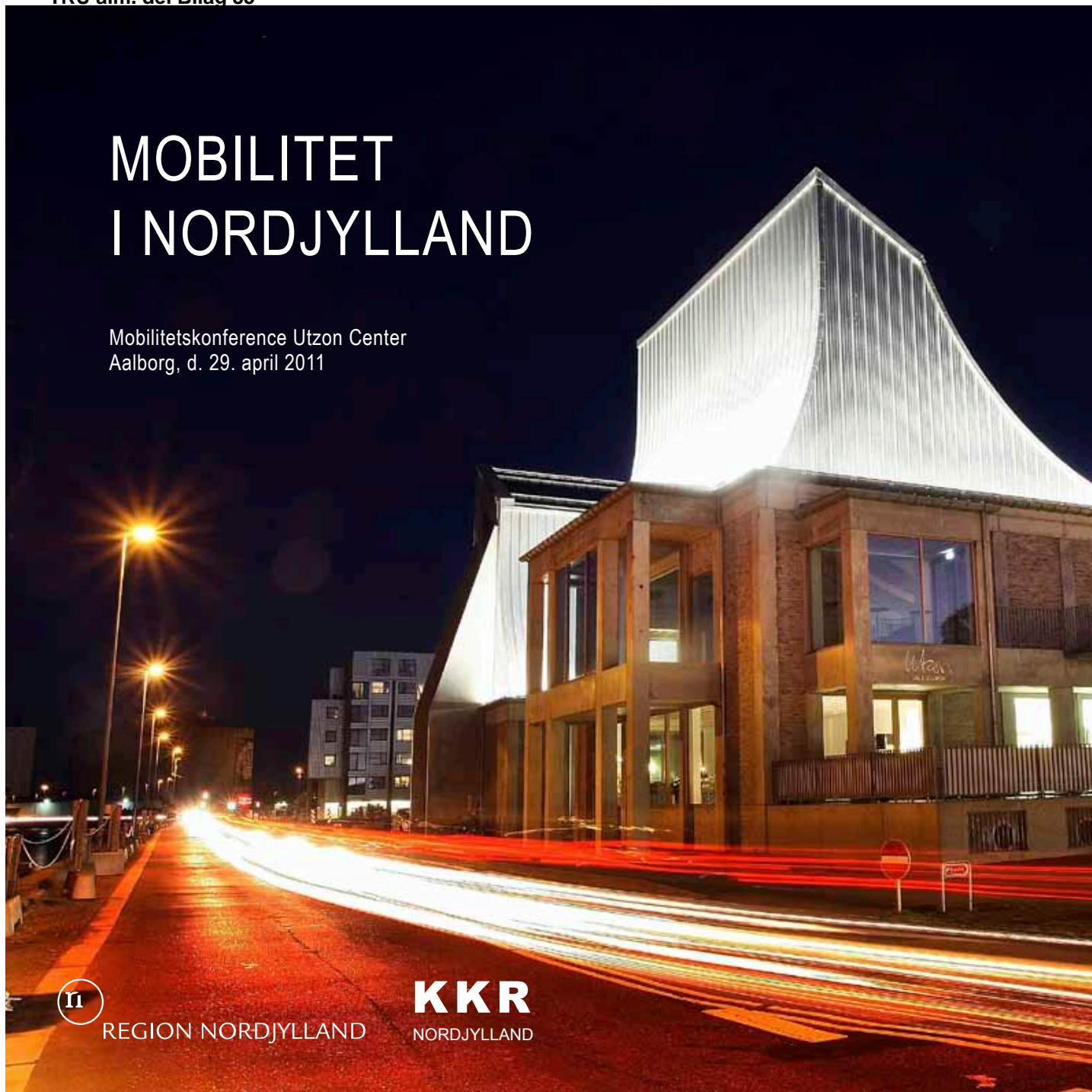
Mobilitetskonference Utzon Center
Aalborg, d. 29. april 2011

REGION NORDJYLLAND

KKR

NORDJYLLAND

BEDRE MOBILITET OG STATENS RULLENDE PLANLÆGNING

At sikre mobilitet kan blandt andet ske via infrastrukturinvesteringer. I januar 2009 indgik alle Folketingets partier på nær Enhedslisten en aftale om En Grøn Transportpolitik. Forliget rummer bevillinger til en række undersøgelser og anlægsprojekter for vej og jernbane frem mod 2020. Forliget fastslår også rullende planlægning som et nyt planlægningsprincip. Med rullende planlægning gøres der hvert år status og træffes beslutninger på en måde, der er struktureret i forliget. 2010 blev det fulgt op af en aftale om Bedre Mobilitet.

Der kan træffes beslutninger på flere niveauer i transportpolitikken. Inden for de nordjyske prioriteringer er der i Aftaler om En Grøn Transportpolitik hidtil blandt andet bevilget anlægsmidler til nye signaler på jernbanen i hele Nordjylland og højere hastighed mellem Aalborg og Hobro. Der er bevilget en VVM-undersøgelse af en 3. Limfjordsforbindelse og foranalyser af jernbanen Hobro-Aarhus, rute 26/34 Herning-Skive-Hanstholm samt rute 11 ved Brovst-Arentsminde. I aftale om Bedre Mobilitet indgår en anlægsbevilling til en busvej under motorvejen ved Gigantium i Aalborg, der vil forbedre den kollektive trafik til blandt andet universitetsområdet og det kommende universitetssygehus.

I sommeren 2011 færdiggøres VVM-undersøgelsen af 3. Limfjordsforbindelse og forundersøgelsen af Herning-Skive-Hanstholm. De vil sammen med andre undersøgelser og overvejelser indgå i de landspolitiske drøftelser af, hvordan man sikrer bedre mobilitet.

FIRE BESLUTNINGSNIVEAUER:

Bevilling af anlægsmidler:

Anlægsmidler finansierer den konkrete byggeaktivitet. En statslig anlægsbeslutning kræver i dansk tradition en anlægslov. Der kan kun træffes iværksættede anlægsarbejder på større projekter, hvis der forelægger en færdig VVM-undersøgelse.

VVM-undersøgelse:

En VVM-undersøgelse er en meget omfattende og dyr undersøgelse af et foreslået anlægsprojekt. Der er EU-lovgivning (Et EU-direktiv, der er implementeret i dansk lov) som kræver VVM-undersøgelser forud for anlæg af større infrastruktur.

Forundersøgelse:

En forundersøgelse er en mindre undersøgelse med det formål at belyse om det er relevant at iværksætte en VVM-undersøgelse.

Screening/strategisk analyse:

En screening eller strategisk analyse er en overordnet undersøgelse ofte af flere projekter samtidigt.

Forsidefoto: Aalborgdrengen Jørn Utzon har tegnet Utzon Center.

Det kan blandt andet ses som udtryk for Aalborg Universitets internationale klasse.

VELKOMMEN TIL MOBILITETSKONFERENCE

I Nordjylland er der lidt længere mellem husene end andre steder i Danmark. Det er derfor særligt vigtigt for nordjyderne, at det er let at komme omkring. En god mobilitet understøtter vækst og erhvervsudvikling, og Nordjylland arbejder aktivt for at udvikle nye produkter og virksomheder på transportområdet i den regionale erhvervsudviklingsstrategi.

Globaliseringen og den europæiske integration påvirker hele Danmark. Tilgængeligheden henover landegrænser er vigtige for mange af de virksomheder, som skal skabe fremtidens arbejdspladser. Nordjylland har høj international tilgængelighed end andre dele af Danmark, takket være Aalborg Lufthavn som international lufthavn, og den europæiske transportkorridor gennem Jylland til Norge, Sverige og Nordatlanten.

Nordjyderne udgør cirka en tiendedel af Danmarks befolkning og vi producerer cirka en tiendedel af Danmarks BNP. For at understøtte vækst og erhvervsudvikling står udviklingen af vores infrastruktur højt på dagsordenen.

Siden infrastrukturkommissionen arbejdede har de elleve nordjyske kommuner og Region Nordjylland samarbejdet om sammenhængen mellem udviklingen og den statslige planlægning for infrastruktur. Der er uændret enighed om de nordjyske infrastrukturprioriteringer:

- Etablering af en 3. Limfjordsforbindelse som en statsligt finansieret vestlig linjeføring.
- Forbedring af jernbanenettet fra Aarhus til Frederikshavn
- Forbedring af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning med forbindelse til motorvejsnettet.

Hertil kommer den strategiske sammenbinding af regionen med behovet for en forbedring af vejforbindelsen Thisted-Aalborg (rute 11) og af Aggersundbroen.

På en transportkonference 1. september 2009 blev der gjort status på disse prioriteter og ligesom denne mobilitetskonference gør det. Denne folder viser, at der siden 2009 under statens rullende planlægning er iværksat initiativer på alle de nævnte prioriteter. Fremadrettet ser vi frem til at det også resulterer i en række investeringer i Nordjylland.

Vi hilser også transportministerens planer om en mobilitetskommission velkommen. Vi medvirker gerne til at skabe balance mellem den mulighed for transport, der udbydes fx via infrastruktur, kollektiv trafik m.v., og behovet for at blive transporteret. Folderen rummer derfor også et antal nordjyske indspil til mobilitetskommissionen.

Nordjylland har på transportområdet meget at byde på. Trafikdagene i Aalborg er anerkendte som et vigtigt trafikfagligt forum, vores kollektive trafikplan er nomineret til en pris fra den internationale brancheorganisation for kollektiv trafik, og nordjyske virksomheder og Aalborg Universitet er langt fremme med udvikling og afprøvning af avancerede ITS-løsninger, der kan understøtte en bedre mobilitet både herhjemme og på eksportmarkederne.

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland vil fortsat arbejde tæt sammen om at udvikle den nordjyske infrastruktur. Vi håber denne konference og folder kan danne grundlag for de kommende års initiativer på infrastruktur- og mobilitetsområdet.

Velkommen til mobilitetskonference 29. april 2011.

Med venlig hilsen
Ulla Astman
regionsrådsformand

H. C. Maarup
borgmester
formand for kommunekontaktrådet

GODE VEJE BINDER HELE REGION NORDJYLLAND SAMMEN

Nordjylland har grundlæggende en god vejinfrastruktur hvor motorvejene udgør rygraden. Nordjylland er også en region, med store afstande, hvor der er områder langt fra motorvejen, der har behov for en effektiv opkobling.

Thy og Mors har mange eksportorienterede virksomheder, der ligesom Hanstholm Havn er meget afhængige af en opgradering af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning med forbindelse til motorvejsnettet. Her arbejder Vejdirektoratet på en forundersøgelse, som forventes afsluttet medio 2011. Forundersøgelsen skal belyse behov og muligheder for opgradering, samt afklare hvilke løsningsforslag, der skal behandles i en evt. efterfølgende VVM-undersøgelse.

Rute 11 mellem Thisted og Aalborg er vigtig for sammenbinding af regionen. Her besluttede forligskredsen i november 2010 i aftalen "Bedre mobilitet", at der afsættes 2 mio. kr. til en forundersøgelse af en omfartsvej ved Brovst. Det er første skridt på vej mod en fastlæggelse af en linjeføring i relation til en mulig fremtidig omfartsvej. En fastlæggelse, der vil afklare situationen for borgerne og den kommunale planlægning.

I samme aftale blev der afsat midler til en forstærkning af Aggersundbroen. Forstærkningen er påkrævet, da der indføres øget akseltryk og totalvægt på lastbiler. Aggersundbroen sammenbinder Vesthimmerland og Han Herred og spiller en vigtig rolle for både erhvervs- og persontrafik i området.

Indspil til statens rullende planlægning

Forundersøgelserne af rute 26-34 Herning-Skive-Hanstholm og omfartsvej ved Brovst er vigtige og bør resultere i konkrete investeringer. Modernisering af Aggersundbroen bør fortsat være på dagsordenen.

Aggersundbroen er vigtig for både erhvervs- og persontransport.

INNOVATIV KOLLEKTIV TRAFIK MED X-FAKTOR

Efter flere år med fald i antallet af passagerer og nedskæringer i antallet af busruter og afgange, blev Region Nordjylland og alle elleve nordjyske kommuner i 2009 enige med NT om at sadle om. I stedet for at skære yderligere ned på serviceniveauet, blev de i stedet enige om at udbygge X Bus-nettet og satse på at tiltrække flere pendlere og uddannelsessøgende. Der skulle også etableres særlige kommunale Flextursordninger, for at sikre mobiliteten i de tyndt befolkede områder, og for at gøre kollektiv trafik tilgængelig for flere.

Den internationale brancheorganisation for kollektiv trafik (UITP) har udvalgt den nordjyske trafikplan som finalist til den første internationale PTx2 pris, der blev uddelt 14. april 2010. Finalisterne blev valgt blandt 155 ansøgere fra 43 lande på alle kontinenter. PTx2 prisen gives for at bidrage til at fordoble den kollektive trafiks markedsandel før 2025. Den nordjyske trafikplan er valgt, fordi den forbedrer servicen med fleX-tur og Xbus, hvilket er muligt på grund af godt økonomisk samarbejde mellem Region Nordjylland, NT og de nordjyske kommuner.

fleXtur

FleXtur er et brand for åben behovstyret kollektiv trafik. Med fleXtur kan kunden bestille en rejse fra dør til dør især i de tyndt befolkede områder. Bestillingerne kan flyttes lidt i tid og der kan være omvejskørsel. Derved kan turene planlægges, så flere kunder kan køre med på samme tur. Flere kommuner i Nordjylland har aktivt markedsført fleX tur, der er et effektivt alternativ til næsten tomme busser, når efterspørgslen er lav. Den årlige vækst er 60 %.

X-bus

X-bus er et brand for et opgraderet højklasset ekspresbusnetværk. De otte X-busruter i Nordjylland, der strækker sig 40-120 km ud i regionen Aalborg, er planlagt, så rejsetiden højst er 1,5 gange rejsetiden i bil. Motorveje benyttes på strækninger op til 50 km. X-bus service inkluderer turistbusser med behagelige sæder, frit internet, underholdningssystem og adgang til en landsdækkende avis. I de opgraderede korridorer er trafikken steget 13 % mere end i ikke-opgraderede korridorer.

Buspuljer

De statslige buspuljer har medvirket til at støtte udviklingen i den kollektive trafik i Nordjylland. Der er støttet projekter i forbindelse med omlægning X busnettet, udvikling af et stoppestedskoncept, lettere forståelige køreplaner til bl.a. smartphones, mobil-billetter og ikke mindst etableringen af første etape af en busvej i Universitetskorridoren.

Indspil til statens rullende planlægning
Staten bør gøre buspuljerne permanente.

Busvejen parallelt med Universitetsboulevarden styrker den kollektive trafik i universitetskorridoren.

FORBEDRING AF JERNBANEN TIL NORDJYLLAND: EN SAMMENHÆNGENDE LANDSTRAFIK

Den nordjyske banevision tager udgangspunkt i, at staten har besluttet at forny signalerne og opgradere hastigheden på togstrækningen syd for Aalborg. Dette giver en gylden mulighed for samtidig at gennemføre elektrificering. Herved kan hovedstrækningen til Nordjylland være elektrificeret inden IC3-togene skal udrangeres i ca. 2020.

Hyldevare IC-tog findes kun elektriske. Med elektrificering vil det være muligt at indsætte hyldevare IC-tog til Nordjylland.

I aftalen Bedre mobilitet fra efteråret 2010, der er del af Aftaler om En Grøn Transportpolitik 2010, er parterne principielt enige om at gennemføre en elektrificering af strækningen Esbjerg – Lunderskov. Desuden er man enige om at drøfte en mulig gennemførelsesplan for yderligere elektrificering i 2011. Denne skal ske på baggrund af en analyse af blandt materielforudsætninger. Drøftelsen sker med henblik på endelig principbeslutning om yderligere elektrificering i 2013.

Indspil til statens rullende planlægning

Jernbanenettet til Aalborg bør elektrificeres så hyldevare IC-tog kan bruges til Nordjylland, når IC3-togene udfases.

Fordele ved elektrificering

- Hurtigere acceleration
- Lavere støjniveau
- Lavere energiforbrug
- Uafhængig af fossile brændsler
- Lavere driftsomkostninger
- Højere fart

FORBEDRING AF JERNBANEN I NORDJYLLAND: EN SAMMENHÆNGENDE REGION

Den nordjyske banevision tager udgangspunkt i at det overordnede busnet og banenettet som ét sammenhængende net i NT's trafikplan. Med flex tur og X-bus har regionen og kommunerne vedtaget en markant forbedring af den kollektive trafik.

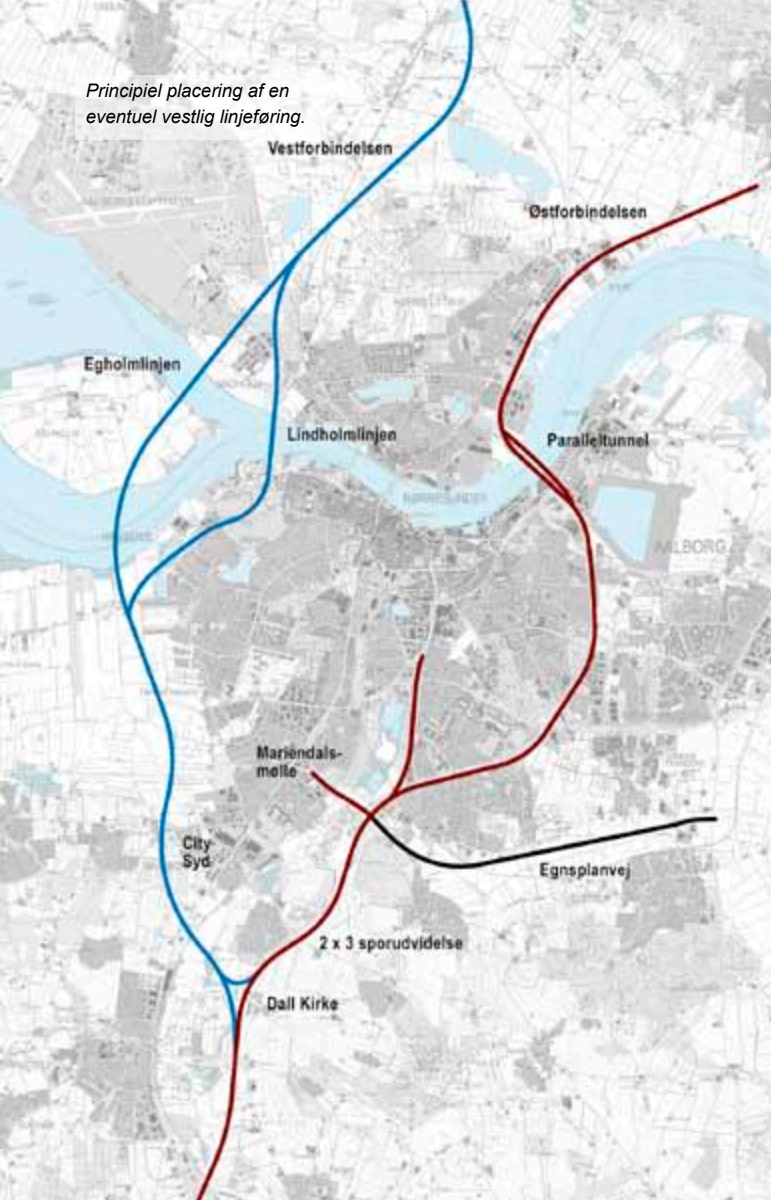
I dag oplever nordjyderne, at togkøreplanerne ikke altid passer sammen, da landsdelstrafikken også må tilpasses tog udenfor Nordjylland. F.eks. er forsinkelser på Fyn årsag til ventende passagerer på stationerne i Nordjylland. Det kan blive bedre med en togbetjening, hvor de landsdækkende tog suppleres på strækningen fra Hobro og nordpå med regionaltog, der kører til Hirtshals hhv. Skagen.

Et fælles udbud, hvor den statslige regionale togtrafik i Nordjylland indgår sammen med lokalbanerne, virker nærliggende. De ressourcer der evt. kan frigives i den forbindelse kan anvendes til at indsætte flere afgang, åbne nye stationer mv. Undersøgelsen af en station ved Aalborg Lufthavn bør ses i denne sammenhæng.

Indspil til statens rullende planlægning

Der bør foretages en samtænkning af den regionale togbetjening i Vendsyssel og Himmerland.

VEJNETTET VED AALBORG

Den fremtidige struktur på det overordnede vejnet ved Aalborg har været til debat i mange år. Det centrale emne har været en fastlæggelse af alternative linjeføringer for den 3. Limfjordsforbindelse.

Der blev i 2003 og 2006 udarbejdet en VVM for projektet, men de blev af forskellige grunde ikke vedtaget.

Vejdirektoratet har på Statens vegne overtaget arbejdet og er ved at færdiggøre VVM-redegørelsen. Der er planlagt en offentlighedsfase 1. juni - 15. august 2011 og der skal foreligge et beslutningsgrundlag 15. september 2011 som grundlag for politiske forhandlinger i efteråret 2011.

Transportministeren og Aalborg Kommune har aftalt at igangsætte en undersøgelse af modeller for indretningen af vejinfrastrukturen i Aalborg med henblik på samspillet mellem den kommunale og statslige infrastruktur – herunder også modeller for samspillet med en 3. Limfjordsforbindelse. Arbejdet afsluttes i efteråret 2011.

Såfremt det vedtages at afsætte midler til forbindelsen i 2011, kan anlægget stå færdigt i ca. 2020.

De politiske udmeldinger i forbindelse med VVM-undersøgelserne i 2003 og 2006 var at få fastlagt den langsigtede løsning for den 3. Limfjordsforbindelse og samtidig at strække kapaciteten i den eksisterende infrastruktur. Der blev her peget på en række muligheder for at forbedre de eksisterende forbindelser – de såkaldte 0+ løsninger.

Disse løsninger omfattede udbygninger på vejforbindelserne nord og syd for Limfjordstunnelen herunder ombygning af Mariendalsmølleindføringen, signalløsninger på Østre Allé samt anvendelse af intelligente transportsystemer. En del af disse løsninger er gennemført.

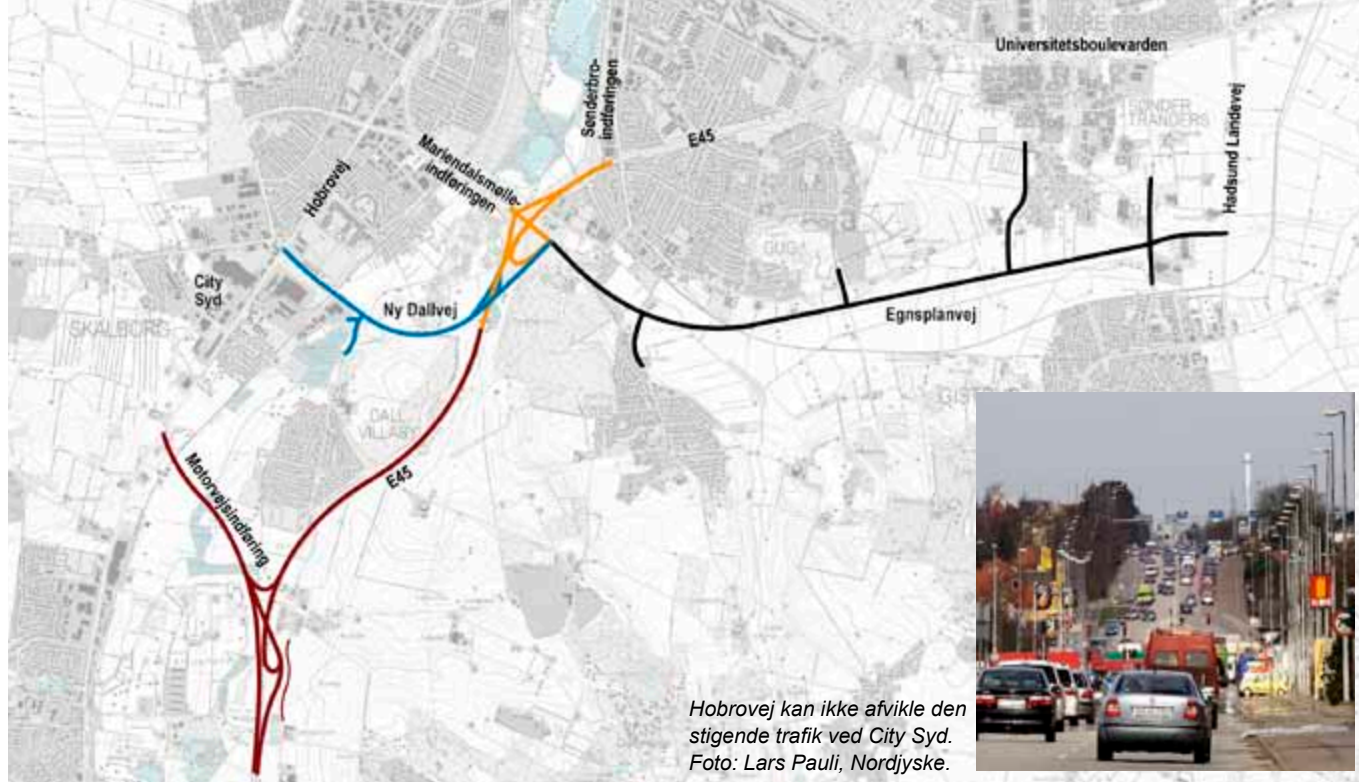
Aalborg Kommune gennemførte i 2009 en VVM-undersøgelse vedrørende den trafikale betjening af City Syd, som omfatter Egnsplanvej og to alternative forbindelser mellem motorvejen

Limfjordbroen.
Foto: Dennis Jim Frederiksen.

Limfjordstunnelen.
Foto: Torben Hansen, Nordjyske.

Hobrovej kan ikke afvikle den stigende trafik ved City Syd.
Foto: Lars Pauli, Nordjyske.

og City Syd. Det omfatter kobling til Mariendalsmølleindføringen og en motorvejsindføring syd om Dall Villaby. Aalborg Byråd udvidede her 0+ løsningen ved også at inddrage udvidelsen af E45 til 6 spor på strækningen Mariendal Mølle-Dall Kirke. Denne udvidelse indgår også i Vejdirektoratets igangværende VVM-undersøgelse.

Beslutningen vedr. løsningen på koblingen mellem motorvejen og City syd afventer beslutningen vedr. den 3. Limfjordsforbindelse.

Indspil til Statens rullende planlægning

Der bør i efteråret 2011 træffes princip-beslutning om en 3. Limfjordsforbindelse som en statsligt finansieret vestlig linjeføring.

Det skal endvidere afklares hvorledes linjeføringen kan sam-tænkes med Aalborg kommunes arbejde med en kobling mellem motorvejen og City Syd og trafikbetjeningen af det sydlige Aalborg i akse fra City Syd til det østlige Aalborg.

Gennemførte investeringer

Der er de senere år foretaget en række investeringer som forbedrer kapaciteten af motorvejsnettet ved Limfjordstunnelen.

Der blev i 2010 foretaget en udvidelse til 3 spor i nordgående retning mellem Limfjordstunnelen og udfletningen ved Bouet. En investering på ca. 70 mio.

Der er endvidere investeret 35 mio. i et nyt trafikledelses-system på motorvejsstrækningen mellem Mariendalsmølle og Bouet.

Samtidig har kommunen og Vejdirektoratet investeret i et dynamisk trafikinformationssystem for Aalborgområdet. Det omfatter også informationssystemer på det kommunale vejnet.

Der er blevet gennemført et SPOT-projekt på Østre Alle som del af 0+ løsningen i februar 2011.

En mulig vision for stærke transportforbindelser.
 Kilde: DI Debat. Fremtidens mobilitet og transport, marts 2011.

I den samfundsøkonomiske analyse af en fast Kattegatforbindelse er der taget udgangspunkt i tog af tysk ICE standard, der kan køre 300 km/t.
 Foto: Siemens Pressefoto.

EN FAST KATTEGATFORBINDELSE

For Nordjylland vil Kattegatforbindelsen have positive effekter både hvad angår erhverv, fritid, kultur m.m. Den tidsmæssige barriere for rejser mellem øst og vest i Danmark med tog og bil vil blive langt mindre end i dag og sammenhængen mellem Nordjylland og Østdanmark vil blive større.

En fast Kattegatforbindelse vil have positiv indvirkning på mobilitet og erhvervsudvikling i Nordjylland og i hele Danmark. En analyse af samfundsøkonomien konkluderer, at forbindelsen kan give betydelige dynamiske effekter. Effekter som rækker ud over den sparede rejsetid fordi virksomheder og borgere ændrer markant adfærd.

Der er behov for investeringer i infrastruktur, der baner vej for øget tilgængelighed mellem Øst- og Vestdanmark og skaber nye muligheder. Det vil en fast forbindelse over Kattegat gøre.

Region Nordjylland og nordjyske kommuner deltager i Kattegatkomiteen, der arbejder for en bred politisk beslutning om en fast Kattegatforbindelse. En Kattegatforbindelse vil ændre hele den danske infrastruktur markant, så det er nødvendigt at se den i sammenhæng med hele den danske infrastruktur med fx højhastighedstog og effektiv opkobling af egne, der ikke ligger i umiddelbar nærhed af forbindelsen.

Indspil til staten

Staten bør snarest muligt træffe principbeslutning om en fast Kattegatforbindelse.

HØJKLASSET KOLLEKTIV TRAFIK I AALBORG UNDERSTØTTER BYENS VIDENSAKSE

Med Aalborg som regionens kraftcenter er den kollektive trafik i Aalborg særlig vigtig. Aalborg Kommune er allerede i gang med at bygge en busvej til Aalborg Universitet med støtte fra Trafikstyrelsens fremkommelighedspulje. Som videreudvikling af den kollektive trafik i Universitetskorridoren er en letbane med til at løse problemerne med trængsel i midtbyen. Den vil samtidig udvide rækkevidden af den offentlige trafik til gavn for hele regionen. Som byherre arbejder Region Nordjylland med, at højklaset kollektiv trafik får stop tæt på hovedindgangen til det nye universitetssygehus.

Letbanen vil forandre byen. Den vil medvirke til, at Aalborg fremstår som en moderne, fremsynet og miljøvenlig by. Banen kan blive en del af byens identitet, og vil blive brugt aktivt i forhold til byudvikling og byomdannelse.

Letbanen vil have et samfundsøkonomisk potentiale, der kan sammenlignes med de planlagte letbaneprojekter i Odense og Aarhus, hvor midtby, universitet og nyt sygehus også forbindes. I marts 2011 har NT og Aalborg Kommune søgt transportministeren om medfinansiering af en forundersøgelse af Aalborg Letbane.

Indspil til Staten

Udviklingen af Aalborg Letbane bør understøttes på samme måde som andre danske letbaneprojekter.

I udlandet er set markante passagerstigninger ved indførelse af letbaner.

I Strasbourg med 277.000 indbyggere blev passagertallet på 10 år fordoblet og i Rouen med 114.000 indbyggere steg passagertallet med 45 %.

ITS ER MOBILITETENS FRONTTEKNOLOGI

Mobilitet handler om at skabe balance mellem den mulighed for transport, der udbydes fx via infrastruktur, kollektiv trafik m.v., og behovet for at blive transporteret

Infrastrukturens kapacitet kan bl.a. forbedres med nyanlæg, ombygning af eksisterende samt kapacitetsforbedringer ved anvendelse af Intelligente Transport Systemer (ITS). Der kan også opnås bedre balance mellem udbud og efterspørgsel ved at flytte rejser væk fra veje med trængselsproblemer i spidstimerne. Dette kan ske ved anvendelse af informationssystemer, men også med fx økonomiske incitament. Det kan også medvirke til en bedre balance hvis rejserne foretages på andre tidspunkter, med kollektiv trafik eller ved brug af samkørsel.

Intelligente transportsystemer spiller således en central rolle i mobilitetsplanlægningen.

Det er også muligt at reducere behovet for at blive transporteret men afholdelse af fx videomøder og i øvrigt anvende de elektroniske kommunikationsformer til at foretage den nødvendige kommunikation. Her er det vigtigt med god båndbredde til alle husstande. Det gælder ikke mindst for landdistrikterne.

Nordjylland har en lang tradition for at afprøve nye ITS systemer. Der er allerede etableret en række systemer og nye er under udvikling. Det vil være naturligt at det næste store ITS-projekt bygger videre på disse systemer.

Intelligente Transport Systemer

ITS omfatter systemer, der har det til fælles, at de kan udnytte IT og anden ny teknologi til at overvåge og styre trafikken samt informere trafikanter og brugere om trafikale forhold.

Indspil til mobilitetskommissionen

- Det bør analyseres hvorledes ITS kan anvendes til at fremme mobiliteten.
- Det bør analyseres hvordan det er muligt at ændre på rejseefterspørgslen med digital infrastruktur.

Indspil til den rullende planlægning

- Den danske ITS-strategi bør følges op med et markant nordjysk fyrtårnsprojekt på tværs af transportformer, uddannelsesinstitutioner, myndigheder og virksomheder.

www.itsplatform.eu er en åben platform for applikationer, som hjælper bilisterne.

ITS kan blandt andet styre trafikken og give trafikanterne brugbar information.

Dansk Strategi for ITS

Anbefaling 1:

”Der skal etableres et eller flere større, markante, innovative og fremadrettede fyrtårnsprojekter på tværs af transportformer, uddannelsesinstitutioner, myndigheder og virksomheder. Projekterne skal bidrage til at opbygge viden og kompetence, afprøve nye teknologier og nye integrerede løsninger, der både kan vise effekterne af avanceret ITS og bidrage til gode vækstbetingelser for danske ITS-virksomheder. Fyrtårnsprojekterne skal demonstrere, hvorledes den hastige udvikling inden for ITS i løbet få år kan forbedre alle aspekter af vores mobilitet og dermed få stor betydning for den langsigtede planlægning af transportsystemet i Danmark.”
ITS Udviklingsforum, marts 2011.

Vækstforum Nordjyllands indsats

Vækstforum Nordjylland udpeger i sin erhvervsudviklingsstrategi ITS som en regional frontteknologi. Nordjylland har en styrkeposition inden for trådløs kommunikation og Nordjylland er velegnet som ITS-testsite, fordi der er eksempler på alle trafikale problemstillinger: trængsel ved passage af Limfjorden og betjening af tyndt befolkede områder med kollektiv trafik. Desuden er Nordjylland et velafgrænset geografisk område, som er velegnet til forsøg.

Vækstforum har bl.a. i 2010 støttet et projekt omkring udviklingen af en ITsplatform. Projektet er et samarbejde mellem nordjyske virksomheder og Aalborg Universitet om etablering af et testsite, der skal skabe grundlag for nye ITS-systemer til styring af trafikken via kommunikationsudstyr i biler.

Herudover har Vækstforum Nordjylland støttet projektet IMIKASK, der har et budget på 30 mio. kr. Projektet er et nordisk samarbejde om ITS som middel til at fremme mobilitet, herunder hvordan man kan reducere hindringer ved at rejse over grænser, særligt for bevægelseshæmmede borgere og i tyndt befolkede områder med kollektiv trafik.

Vækstforum Nordjylland har også støttet en undersøgelse om fjernarbejde herunder muligheden for at etablere et nordjysk hus for fjernarbejde. I et sådant hus vil det være muligt via teknisk og administrativ understøttelse at arbejde for en arbejdsgiver, hvis hovedbase ligger uden for Nordjylland. Fordelen for arbejdsgiveren er blandt andet øget rekrutteringsbase og det generelt lavere omkostningsniveau i Nordjylland.

Nordjylland var tidligt ude med dynamisk information i den kollektive trafik.

Fysisk transport kan i et vist omfang erstattes af tilstrækkelig digital båndbredde.

NORDJYSKE HAVNE

De store mængder af gods, fisk og passagerer der passerer gennem de nordjyske havne er en afgørende faktor for nordjysk vækst og udvikling. Samtidig er havnene katalysatorer for erhvervsudvikling gennem aktiviteter inden for fx maritim service samt energi, hvor der ligger store potentialer inden for off shore vindmøller, bølgeenergi og servicering af anlæg i Nordsøen.

Der er store perspektiver i udvikling af de største nordjyske havne, der tilsammen udgør "Danmarks 3. største havn". Havnene er et vigtigt led i Nordic Link korridoren der gennem Jylland forbinder det centraleuropæiske marked med Sverige, Norge og det nordatlantiske område.

Effektiv opkobling til de overordnede nationale og transnationale transportkorridorer er grundlaget for, at nordjyske virksomheder kan deltage i globaliseringen. På samme tid er havne og søtransport er vigtige for at opfylde nationale og internationale målsætninger om mindre trængsel på vejene og mere miljøvenlig transport.

EU skal revidere det trans-europæiske transportnetværk (TEN-T) i 2012. Her er det vigtigt for Nordjylland, at de nordjyske vej- og bane-forbindelser samt havne tænkes med i det europæiske perspektiv og tegnes med på TEN-T kortene. Det vil sikre et fokus og er en mulighed for adgang til transportudviklingsmidler fra EU.

Indspil til mobilitetskommissionen

De nordjyske havne og infrastrukturen frem til havnene bør ses som en central del af adgangen til Sverige, Norge og Nordatlanten. Staten bør arbejde for at sikre denne infrastruktur status i arbejdet med det trans-europæiske transportnetværk (TEN-T).

Rederierne investerer løbende i færger, der anløber Nordjylland. Foto: Anders Martinsen.

Ruten Aalborg-København er den fjerde største ud af København og større end alle andre indenrigsruter tilsammen.

AALBORG LUFTHAVN

Aalborg Lufthavn har afgørende betydning for erhvervslivet i hele Nordjylland, da den sikrer en høj grad af tilgængelighed for de nordjyske virksomheder. Lufthavnen er centralt beliggende i regionen og tæt på Aalborg centrum.

De seneste år er lufthavnen vokset markant og er Danmarks 3. største lufthavn. Uden en lufthavn ville erhvervs- og konferenceturisme, vidensvirksomheder og Aalborg Universitet ikke kunne spille den rolle de spiller i dag.

Der er etableret en "luftbro" mellem Aalborg og København, hvor flyselskaberne tilsammen tilbyder op mod 50 flyvninger om dagen mellem de to byer.

Mange rejser via København Lufthavn for at komme videre ud i verden, men også udenrigstrafikken fra Aalborg Lufthavn er i stor vækst, og Aalborg og Nordjylland forbindes til nye destinationer og netværk. I marts 2011 åbnede en rute til Amsterdam,

som er et stort europæisk knudepunkt med adgang til adskillige oversøiske destinationer. Endelig er også chartertrafikken fra Aalborg Lufthavn er i vækst.

Indspil til mobilitetskommissionen

Aalborg Lufthavn bør ses som en vigtig national- og international lufthavn.

2010:

1.343.358 afrejsende og ankomne passagerer.

Det gør ruten til Danmarks største indenrigsrute med flere passagerer end alle øvrige danske indenrigsruter tilsammen.

NORDJYSK ENIGHED OM MOBILITET

Der er uændret enighed om de nordjyske infrastruktur-prioriteringer:

- Etablering af en 3. Limfjordsforbindelse som statsligt finansieret vestlig linjeføring.
- Forbedring af jernbanenettet fra Aarhus til Frederikshavn
- Forbedring af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning med forbindelse til motorvejsnettet.

Hertil kommer den strategiske sammenbinding af Regionen med behovet for en forbedring af vejforbindelsen Thisted-Aalborg og af Aggersundbroen. I denne folder kommer vi med et antal aktuelle indspil til staten ud fra de nordjyske prioriteringer, og den aktuelle status i 2011 på statens arbejde.

INDSPIL TIL MOBILITETSKOMMISSIONEN

Det bør analyseres hvorledes ITS kan anvendes til at fremme mobiliteten.

Det bør analyseres hvordan det er muligt at ændre på rejseefterspørgslen med digital infrastruktur.

De nordjyske havne og infrastrukturen frem til havnene bør ses som en central del af adgangen til Sverige, Norge og Nordatlanten. Staten bør arbejde for at sikre denne infrastruktur status i arbejdet med det trans-europæiske transportnetværk (TEN-T).

Aalborg Lufthavn bør ses som en vigtig national- og international lufthavn.

INDSPIL TIL STATENS RULLENDE PLANLÆGNING

Vejtrafik

Staten bør i 2011 træffe principbeslutning om en 3. limfjordsforbindelse som en statsligt finansieret vestlig linjeføring.

Det skal endvidere afklares hvorledes linjeføringen kan samtænkes med Aalborg Kommunes arbejde med en kobling mellem motorvejen og City Syd og trafikbetjeningen af det sydlige Aalborg i aksen fra City Syd til det østlige Aalborg.

Forundersøgelserne af rute 26-34 Herning-Skive-Hanstholm og omfartsvej ved Brovst er vigtige og bør resultere i konkrete investeringer. Modernisering af Aggersundbroen bør fortsat være på dagsordenen.

Banetrafik

Jernbanenettet til Aalborg bør elektrificeres så hyldevare IC-tog kan bruges til Nordjylland, når IC3-togene udfases.

Der bør foretages en samtænkning af den regionale togbetjening i Vendsyssel og Himmerland.

Udviklingen af Aalborg Letbane bør understøttes på samme måde som andre danske letbaneprojekter

Både bane- og vejtrafik

Staten bør snarest muligt træffe principbeslutning om en fast Kattegatforbindelse.

Den danske ITS-strategi bør følges op med et markant nordjysk fyrtårnsprojekt på tværs af transportformer, uddannelsesinstitutioner, myndigheder og virksomheder.

REGION NORDJYLLAND

Region Nordjylland
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø
www.rn.dk

KKR

NORDJYLLAND

KKR Nordjylland
Boulevarden 13
9000 Aalborg